

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2022-3078
Den 18. marts 2022

Til udvalgets orientering fremsendes hermed orientering om centrale emner på 2. segment af den 4. partskonference under Minamatakonventionen om kviksølv (COP4), der finder sted på Bali den. 21. – 25. marts 2022.

Minamatakonventionen om kviksølv trådte i kraft den 16. august 2017, og pt. har 137 lande ratificeret og er derved parter til konventionen, heriblandt Danmark. Derudover har 21 lande underskrevet konventionen men er stadig ikke part til denne, heriblandt Rusland og Belarus. Konventionen omfatter kviksølvs livscyklus, fra udvindingen af kviksølv i miner over anvendelsesbegrænsninger og til håndteringen af kviksølvaffald, med det formål at beskytte menneskers sundhed og miljøet mod menneskeskabte udledninger af kviksølv og kviksølvforbindelser til luft, vand og jord.

På 4. partskonference skal en række emner forhandles, herunder vedtagelsen af en række vejledninger der skal bistå parterne til konventionen i at implementere dens bestemmelser. Nedenfor er beskrevet de mest centrale emner:

Forbud mod en række produkter indeholdende kviksølv, processer, der bruger kviksølv, og udfasning af brug af tandfyldnings amalgam.

Ved konventionens ikrafttrædelse blev der opnået enighed om et globalt forbud mod fremstilling, import og eksport af en lang række produkter indeholdende kviksølv og forbud mod brug af kviksølv i en række industrielle processer. Konventionen giver mulighed for at revidere konventionens lister over forbud. EU har fremsendt en liste over en række yderligere produkter (hovedsagligt elektroniske produkter, herunder lyskilder) og enkelte processer, hvor der findes alternativer til brugen af kviksølv, og som allerede er forbudt i henhold til gældende EU regulering. Brugen af kviksølv i tandfyldninger er ikke forbudt under konventionen, da der ved konventionens tilblivelse blev argumenteret for, at sundhedshensynet vejede højere end miljøet i de lande, hvor man ikke havde viden og udstyr til moderne tandfyldninger. Den Afrikanske gruppe har nu fremsendt et forslag om udfasning af brugen af amalgam til alle tandfyldninger.

Danmark støtter, at de fremsendte EU forslag på produkter indeholdende kviksølv og processer, der bruger kviksølv, indarbejdes i konventionen, således at de bliver globalt gældende. Danmark støtter desuden, at forslag til forbud fra andre parter også bliver globalt gældende, såfremt produkterne/processerne allerede er omfattet af gældende EU regulering, eller hvis de ikke fremstilles/bruges i EU. Endelig støtter Danmark en global udfasning af tandfyldnings amalgam, der ligger på linje med EU's forbud mod brug af amalgam hos gravide og børn under 15 år med sigte på en udfasning.

Fastsættelse af grænseværdi for affald forurenet med kviksølv

Konventionen sætter krav til, at kviksølvaffald skal behandles miljømæssigt forsvarligt. I den sammenhæng definerer konventionen kviksølvaffald som a) affald bestående af kviksølv, b) affald

indeholdende kviksølv og c) affald forurenet med kviksølv. På sidste partskonference blev der opnået enighed om definitionerne for affald bestående af og indeholdende kviksølv. På denne partskonference skal en grænseværdi fastsættes for, hvornår affald forurenet med kviksølv falder ind under konventionens bestemmelser. En vedtagelse af forslaget om en grænseværdi for kviksølvaffald vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark, idet al affald i EU og Danmark allerede i dag skal behandles miljømæssigt forsvarligt. Men forslaget vil få en global virkning.

Danmark støtter, at der fastsættes en grænseværdi for affald forurenet med kviksølv, så det bliver fastlagt globalt hvilket affald, der bliver omfattet af konventionens krav om miljømæssig forsvarlig behandling.

Vurdering af effektiviteten af konventionen

Effektiviteten af konventionen og dens bestemmelser skal evalueres senest seks år efter konventionens ikrafttræden og med jævne mellemrum derefter. Der skal forhandles et forslag til en mekanisme til måling af konventionens effektivitet baseret på såvel monitoringsdata som de tiltag, der bliver taget af parterne som følge af implementeringen af konventionen. Udfordringen i forhandlingerne ligger bl.a. i, hvilke monitoringsdata de enkelte lande finder valide i forhold til en sådan vurdering, og i hvor omfattende et system man vil igangsætte til den samlede vurdering.

Danmark støtter en mekanisme til vurdering af effektiviteten af konventionen, der baserer sig på såvel monitoringsdata som opgørelser over tiltag. Desuden støttes, at mekanismen er brugervenlig og ikke for administrativt tung.

Lea Wermelin

/

Henrik Søren Larsen